

Miljø- og Planlægningsudvalget
MPU alm. del - Bilag 171
Offentlig

Til Miljøminister Connie Hedegaard.

Vedr. fejtagelse i J. nr. M 7034-0049. forhenværende Miljøminister Hans Chr. Schmidt's besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

I Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. BB og BC (alm. del-bilag 578 landbrug) stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 28. februar 2003. J.nr. M 7034-0049 fremgår det (citater): "Kobber og zink er tilladte tilsætningsstoffer i foder. De tilsættes for at dække dyrenes naturlige behov." (citater slut).

Små grise fodres med op til ca. 170 mg. kobber pr. kg foder (fodermidlers tilladte indhold af kobber til svin kan ses på : <http://www.lu.dk/index.aspx?id=7ef0e114-cd3e-468d-8188-5189986e23e8>), hvilket er ca. 34 gange mere end grisens behov.

Større grise får ca. 6 gange deres daglige behov for kobber.

(Også økologiske grise må ifølge lovgivningen fodres med disse enorme mængder kobber).

Det tilsatte kobber til svinefoder betegnes som vækstfremmer og anvendes for at undgå at grisene får diarree. Anvendelse af kobber i dansk svineproduktion kan derfor ikke betegnes som et tilsætningsstof, der tilsættes for at dække dyrenes naturlige behov.

Andre husdyr end svin, som udsættes for så store mængder kobber i foderet, vil blive syge eller dø af kobberforgiftning. Ligesom får kan dø af at spise græs, som er gødet med svinegylle.

Det anvendte kobber fordeles i miljøet med især gyllen, som fra smågrisestalde kan indeholde helt op til 1000 mg. pr. kg. tørstof.

(Indholdet af kobber i svinegylle opgives til noget forskellige værdier. Landsudvalget for Svin, Den rullende Afprøvning ved Maribo, Hanne Poulsen og Hanne Damgaard opgiver i forsøgsresultater fra 1999, hvor grise fodres med 165 mg. kobber pr. kg. foder, at grisenes gødning da vil indeholde ca. 981 mg. kobber pr. kg. tørstof).

Kobber fra gyllen kan optages i markafgrøderne (overføres til fødemidler), bindes i jorden eller fordeles til overfladevandet.

De øgede mængder kobber i grundvandsprøver i visse Amter kunne mistænkes at stamme fra Landbruget.

Landbrugets samlet forbrug af kobber fremgår af en artikel i Dansk Veterinærtidsskrift 2003, 86, 5, 1/3 af civilingeniør Ph.d. Henrik Hasman og forskningsprofessor, dyrlæge, ph.d., dr. med. vet. Frank Møller Aarestrup: Danmarks Veterinærinstitut, Bülowvej 27, 1790 København V.: om "Bakteriel resistens over for kobber anvendt i foderet til dyr" og opgives til (Citater) "...400 tons kobbersulfat til fødevarerproducerende dyr i Danmark (Aarestrup et al. ("2)), hvoraf det meste spredes med gyllen til miljøet. Herudover anvendes cirka 14 tons kobbersulfat til kløvbade samt en ukendt mængde til andre formål, herunder planteproduktionen, industrielle formål, fiskeopdræt mv." (citater slut). (<http://dddweb.ddd.dk/pages/artikel.asp?ID=554>).

En anden kilde (http://www.okoforsk.dk/funktion/koor/nyforsk/ir/PDF_fil/1_1_1.pdf) angiver den anvendte mængde af kobbersulfat til 600 tons årligt.

Ved søgning på: www.google.com på "kobberforgiftning" fremkommer der viden om kobberforgiftning ved får og hund. Der er ganske få links om human kobberforgiftning, og kronisk kumulativ ("langsom ophobning") kobberforgiftning er ikke omtalt.

Et tungmetal kan forstærke andres tungmetallers giftige virkning. Dette kaldes synergi.

Kobber forstærker således f.eks. den toksiske virkning af kviksølv.

Næsten alle i den ældre generation enten har eller har haft Amalgam-fyldninger i tænderne og er dermed belastede med kviksølv, hvis toksiske virkning kan forventes at forstærkes gennem den miljømæssige belastning med kobber.

Menneskets daglige behov for kobber er ca. 2-3 mg.. Der er en lille marginal mellem den nødvendige daglige mængde kobber og den mængde, som medfører belastning/forgiftning.

Kobber-forgiftning/belastning er en kendt årsag til parkinsonisme og nævnes i udlandet som en mulig årsag/medvirkende årsag til mange andre neurologiske sygdomme såsom Alzheimers.

Indenfor det Offentlige Danske Sundhedsvæsen anvendes ikke relevante tests til diagnosticering af kronisk kumulativ kobberforgiftning, hvorfor kroniske forgiftninger med kobber og dens følger forbliver udiagnosticerede og dermed også ubehandlede.

Ved kronisk kumulativ kobberforgiftning ligger kobber "på lager" i leveren, nyrer, hjerte og centralnervesystemet (deraf de neurologiske sygdomme) og ses derfor ikke ved en almindelig blodprøve eller urinprøve. Kobber forgiftning/belastning kan først diagnosticeres ved en provokationstest med en "Chelating Agent", som binder sig til tungmetallet. Som kelat-danner kan anvendes de gængse brugte medicinske midler til behandling af akutte tungmetalforgiftninger såsom penicillamin (Atamir), DMPS og DMSA.

Jeg håber, at mine oplysninger har bidraget til at øge din interesse for Dansk Landbrugs forurening med kobber og konsekvenserne for menneskers sundhed, og står gerne til rådighed med yderligere oplysninger.

Hvilke forholdsregler miljøministeren har tænkt sig at foretage sig vedrørende landbrugets forbrug af tungmetaller, som tilsætningsstoffer til fodermidler?

Med venlig hilsen

Hanne Koplev
dyrlæge
Soltoften 11, 8830 Tjele
Tlf.: 8665 1081 Mobil: 4141 8102 E.mail: akuvet@tele2adsl.dk

Kopi til:

Forbruger og familieminister Henriette Kjær (minff@minff.dk), Indenrigs- og sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen (im@im.dk), Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg, Folketinget, Christiansborg, 1240 København K. Fødevareudvalget, Folketinget, Christiansborg, 1240 København K. Folketingets Sundhedsudvalg v. Birthe Skaarup (dfbisk@ft.dk)

H. Koplev